

DANISH B – HIGHER LEVEL – PAPER 1 DANOIS B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1 DANÉS B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Tuesday 13 May 2014 (morning) Mardi 13 mai 2014 (matin) Martes 13 de mayo de 2014 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET - INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for paper 1.
- Answer the questions in the question and answer booklet provided.

LIVRET DE TEXTES - INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS - INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

-2-

Blank page Page vierge Página en blanco

Interview med Malene Heger

Historie er så meget andet end stenalder og landbrugsreformer, lærte Malene Heger i gymnasiet. Siden valgte hun at læse historie på Københavns Universitet og fortæller, hun får et sus af at opleve, at man på en måde selv bidrager med noget, når man begynder at kunne stille kritiske spørgsmål til både de gamle og nye kilder.

Hvorfor har du valgt at læse historie?

Jeg blev inspireret af min lærer i gymnasiet. I folkeskolen syntes jeg ikke, at faget historie var så spændende, fordi det hele kun handlede om stenalderen og 1700-tallets landbrugsreformer.

Hvordan var det at begynde at læse på universitetet?

I starten skulle jeg vænne mig til, at der er så meget at læse, og at det meste er på engelsk. Derudover er der ikke så mange lektioner, så man har ikke særlig mange timer på universitetet. I stedet skal man så selv udfylde de mange timer med at læse og studere. Det hjalp, at tutorerne fra begyndelsen inddelte os i læsegrupper, for når man er ny, ved man ikke, hvordan man finder nogen, man kan læse sammen med. Så kan man jo altid lave nogle nye læsegrupper, når man har lært flere at kende.

Hvad er det bedste og det hårdeste ved at studere?

Det hårdeste er klart den dårlige samvittighed. Der er rigtig meget, man skal læse og lave, og det kan være svært at strukturere sin tid hensigtsmæssig – altså for eksempel så man ikke altid sidder aftenen før med store opgaver. Det kræver enormt meget selvdisciplin at studere – og det kan stadig være svært at styre, selvom jeg nu har læst i flere år.

Det bedste ved at studere er, at man omgås en masse andre mennesker, der brænder for det samme, som man selv gør.

Hvordan er studiemiljøet på instituttet?

Jeg synes, det er rigtig godt. Fordelen ved at læse et stort fag som historie er selvfølgelig, at der er mange mennesker til at sørge for en velfungerende café og gode fester. Der er mange på historie, der mødes med deres medstuderende i caféen Finderup Lade. Da jeg startede på første semester, meldte jeg mig ind i festudvalget – det var en rigtig god oplevelse og en god måde at lære folk at kende på tværs af årgangene. Hvis jeg skal give et godt råd til andre, der skal starte på universitetet, så må det være: Sørg for at deltage i det sociale, det betyder mere end man tror for den daglige motivation.

http://studier.ku.dk (2009)

TEKST B

5

10

Kina vil lære af Danmark: Importerer danske børnehaver og pædagoger

En kinesisk skoleklasse vandt over en dansk skoleklasse i tv-programmet "9. z mod Kina". Men når det gælder de danske børnehaver, er balancen omvendt.

Danmark er et godt forbillede

Når Golden Apples børnehaver åbner til efteråret, vil det være med en dansk børnehaveleder og to-fem danske

pædagoger, der - på engelsk - byder børn og forældre velkommen side om side med kinesisk personale, der har været på uddannelse i Danmark.

Den kinesiske tilgang til børneopdragelse og uddannelse er ved at ændre sig, og Danmark er et godt forbillede, siger *Golden Apples* direktør for international uddannelse og udveksling, Nigel Jones.

"I løbet af de sidste 10–15 år er der sket meget i Kina på dette område. I Kina har man uddannet børn meget konservativt og på en eller anden vis haft en opfattelse af, at alle børn var ens. Det nordeuropæiske perspektiv er meget anderledes. Det lægger vægt på det enkelte barn, på at være i sammenhæng med naturen og at tage hensyn til miljøet og det omgivende samfund. Vi vil gerne have det perspektiv ind i vores børnehaver", siger han.

8000 børn får dansk inspiration

Golden Apple har omkring 8000 børn indskrevet i sine børnehaver i det vestlige Kina. Forud for det danske samarbejde har virksomheden undersøgt pædagogiske systemer i en lang række vestlige lande, men det var altså det danske, den kinesiske kærlighed faldt på.

"Da vi fik mulighed for at samarbejde med en dansk uddannelse, greb vi chancen", siger Nigel Jones.

Kreativitet som nøgleord

I en traditionel kinesisk børnehave er der klasselokaler, tavleundervisning og meget få udendørsaktiviteter. Børnehaverne er en forskole, der forbereder børnene på det kinesiske skolesystems mange eksamener og færdigheder, der skal læres. Med samarbejdet med Danmark bliver der introduceret andre værdier.

- 30 "Vi arbejder meget med, at børnene skal kunne udtrykke følelser, holdninger og tanker og være autentiske mennesker. Så for eksempel når man spiller musik, handler det ikke om at spille præcis det, læreren spiller, i en fejlfri præstation, men mere om, at det enkelte barn udtrykker sig selv. Når vi snakker med vores kinesiske samarbejdspartnere, nævner de tit kreativitet og samarbejde som nøgleord.
- 35 Mange kinesiske enebørn har brug for at lære sociale kompetencer, de ikke har i forvejen", siger uddannelseschef Peter Møller Pedersen, som allerede har flere samarbejdsaftaler på vej med kinesiske institutioner. Faktisk er efterspørgslen massiv, siger han.

http://politiken.dk (2013)

TEKST C

Dronning Margrethes Nytårstale 2009

- Nytårsaften er den aften, hvor vi ser tilbage på året der gik og ser frem til det nye år, med hvad det mon vil bringe. Vi er forventningsfulde, men også bekymrede, for vi lever i en verden, hvor alt hvad der sker også kan mærkes her i Danmark og har konsekvenser for vort land og for os hver især. Det kan godt lægge en dæmper på den festglæde vi gerne forbinder med nytårsaften. Krisen ansporer til mådehold efter mange glade år med stigende forbrug, og det at have og kunne beholde et arbejde er ikke længere så selvfølgeligt. Alle vil vi gerne føle at der er brug for os, og at vi hver især kan yde noget i samfundets hverdag.
- De sidste 20 år er udviklingen gået meget hurtigt. Vi er blevet vænnet til, at alt blev bedre og bedre dag for dag. Nu står vi i en økonomisk krise, der er verdensomspændende. Den bliver vi næppe af med lige med det samme; men krisen kan tvinge os til at overveje, hvordan vi lever vores liv. Måske er det slet ikke så usundt at sætte tempoet lidt ned, at give sig tid til at nyde øjeblikket, finde tid til at være sammen med sine nærmeste, mærke efter hvordan de har det, og hvordan det går også for andre, som ikke står os så nær.
- For mange er det at blive ældre vanskeligt at acceptere. Som barn har man travlt med at blive voksen, som voksen vil man gerne blive ved med at føle sig ung; ja det er nærmest et krav at holde sig ikke blot ungdommelig, men ung i ti, tyve år længere, end man egentlig er det. Vores tid er blevet ungdomsfikseret. Det er både godt og skidt. Vi beundrer dem, der holder sig unge hele livet, vi gør det næsten til en dyd i sig selv, som om årene ingen spor må sætte sig, den dyrt vundne erfaring ikke må komme til udtryk. Det er måske noget af det, som er med til at gøre vores i øvrigt spændende nutid så stresset.
- **4** Erfaring er en værdifuld bagage, som også de unge skal kunne glæde sig over og glæde sig til. Den der ikke længere er ung af år, skal også have plads, og de der tidligt mærker alderens forandringer sætte ind, må vi ikke tabe i den store og glade ungdomsdyrkelse.
- Samtidig er det dejligt stadig at kunne det ene og overkomme det andet, men det kan også være tilfredsstillende at sætte sig roligt ned og vide, at der er mindre at jage efter, og at det perfekte ikke altid er så vigtigt.

http://kongehuset.dk (2009)

TEKST D

Den blomstrende have

Det var en stor og blomstrende have; man kunne skimte havet som en genspejling i himlen, selvom det i virkeligheden er omvendt; det var i juli, pæonerne hang tunge og ceriserøde på deres stængler.

Vi sad i de grønne havemøbler på terrassen, græsplænen lyste grønt omkring os, vi spiste bradepandekage, sød og med æbler og kanel.

5

Eftermiddag; Erik og jeg var stadig blå om læberne efter en af vores utallige svømmeture. Vi sad under parasollen, mig selv og min bedste ven Erik, min mormor med det hvide fehår, morfar i knickers og stråhat og min kedelige kusine Mette, hendes kraftige skinneben under bordet.

10

Tekopperne klirrede, det var sommerferie og jeg havde fået lov til at tage Erik med igen i år. Det var præcis i året 1978, en sjældent god sommer – sol, sol og atter sol. Kun landmændene klagede sig, men dem lo vi af, for vi havde ikke noget at miste.

"Er det aldeles livsnødvendigt at læse ved bordet?" spurgte min morfar Mette.

Hun kiggede fortumlet op og mumlede noget bag sine tykke brilleglas, der på en eller anden måde skyggede for hele hendes ansigt, hun lod en hånd føre en fedtet hårlok om bag det ene øre og lagde bogen fra sig. Altid læste hun. Flere gange om ugen cyklede hun den lange vej til biblioteket på mormors høje, sorte damecykel, og kom tilbage med kurven fuld af bøger.

15

"Du er sørme en vaskeægte læsehest, hva' lille Mette ..." nikkede morfar og tændte en cigar.

Han kneb hende i kinden, hun rødmede og jeg sagde: "Nå men, vi smutter. Tak for kage, mormor."

20

Op fløj vi fra stolene, med vores stikkelsbærben i hvide gummisko, med vores hænder i de korte buksers lommer.

"Skal vi drøne en tur ud til næsset?" foreslog jeg, og Erik svarede med at sætte i løb, hen over engen, engelskgræs og kamilleblomst, ned mod stranden og klinten som lå et par kilometer mod nord.

25

Vi bevægede os altid hurtigt, vores kroppe var fulde af uro fra vi slog øjnene op om morgenen. Vores knæ dirrede, de store fødder ville løbe, vores negle var nedbidte af iver, øjnene opspilede af leg.

Vi trodsede slåen og brombærkrat, brændenælder og bjørnekløer. Vi var herrer over landskabet.

30

Om aftenen cyklede vi så gruset gav sig på vejene, igennem fuglesang og rød himmel, susede forbi træernes sorte silhuetter og alle de hemmeligheder harer og pindsvin har på den tid af dagen.

Naja Marie Aidt, Vandmærket (1996)

TEKST E

Pige har fået 33000 mobbende* sms'er

Telefonnumre spredt via sociale medier på internettet er blevet et yndet værktøj for mobbere.

Det fortæller Jon Lange, der er projektkoordinator i Red Barnet. Ved at sprede telefonnumrene ud til så mange så muligt, opnår mobberne at mobbeofrene bliver udsat for massiv sms-spam, ofte fra personer de slet ikke kender.

"Vi ser jævnligt eksempler på børn, der har fået 5000-10000 mobbe-sms'er over et par uger, og den mest ekstreme sag var en pige, der i løbet af seks uger modtog 33000 sms'er med mobbe-indhold på sin telefon", siger Jon Lange.

Kan ikke gemme sig

Han beskriver sms-mobningen som dybt traumatisk for ofrene:

"De her børn kan jo ikke gemme sig nogen steder. De bliver ramt dag og nat. Ofte foreslår velmenende voksne, at de da bare kan slukke for telefonen. Men for børnene er det det samme som at afbryde forbindelsen med venner og netværk og isolere sig fuldstændigt".

De langsigtede følger af den massive mobning via telefoner og internettet er slet ikke kendte endnu, men allerede på kort sigt har det voldsomme konsekvenser for de ramte.

"Vi ser desværre eksempler på børn, der i løbet af få uger fuldstændig ændrer personlighed. De bliver kede af det, og lukker sig inde. Ofte følger der problemer i skolen, hvor velfungerende børn pludselig ikke kan følge med længere. Men de søger ikke hjælp, da de føler mobningen er deres egen skyld", forklarer Jon Lange.

10

20

15

25

Tager selv skylden

30

35

40

De ramte børn tror, at hvis de lige kan forandre den egenskab ved dem selv, som de bliver mobbet med, så vil mobningen forsvinde.

"Og vi ved, at hurtig hjælp er altafgørende. Hvis børnene får hjælp til at håndtere situationen i løbet af 3-6 måneder, kan de som regel komme sig. Går der længere tid, er der stor risiko for at de bliver påvirket ind i voksenlivet."

Blandt de organisationer, der arbejder med mobning, giver den digitale mobning anledning til stor bekymring, da mobning på nettet i modsætning til skolegårdsmobning altid kan findes igen.

"Vi taler meget om, hvordan det kommer til at gå de her børn i voksenlivet. Kan det påvirke deres mulighed for at få et job, når en søgning på deres navn viser, at de er blevet mobbet af tusindvis af mennesker? Vi aner det ikke", slutter Jon Lange.

http://politiken.dk (2012)

2214-2214

^{*} mobbende/mobning: vedvarende og ondsindet drilleri og chikane